

ת"פ 3919/12/20 - מדינת ישראל נגד יעקב קובי תורג'מן

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 3919-12-20 פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נ'

תורג'מן

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשם

יעקב קובי תורג'מן

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים); החזקת סם מסוכן שלא כדין ושלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים; החזקת כלים, לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים; ונטילת חשמל בגניבה, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 18.6.20 שכר הנאשם דירה לתקופה של שנה ומחודש ספטמבר 2020 ועד 24.11.20 החזיק בה לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס. במהלך תקופה זו, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, צייד הנאשם את הדירה בכלים ששימשו לצורך גידול הסם וגידל בה 145 שתילי קנבוס במשקל כולל של 39.8 שק"ג נטו. כן מציין כתב האישום המתוקן כי במועד שאינו ידוע למאשימה, חיבר הנאשם את הדירה למתקני חברת החשמל בחיבור ישיר ללא מונה ונטל בכך ללא תשלום חשמל בסכום המוערך בכ - 11,000 ₪.

תסקירי שירות המבחן

2. שירות המבחן הגיש ארבעה תסקירים בעניינו של הנאשם, שהתפרשו על פני תקופה של כ-8 חודשים. בתסקירים פורטו בהרחבה נסיבות חייו של הנאשם, אותם לא אפרט מטעמים של צנעת הפרט (ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)). בתמצית ייאמר כי הנאשם רווק כבן 38, וטרם מעצרו עבד בתחום השיפוצים. לדבריו, מגיל צעיר החל לצרוך סמים ולאורך השנים תדירות השימוש עלתה. ביחס לביצוע העבירות קיבל הנאשם אחריות והודה שלא הפעיל שיקול דעת וכי היה מרוכז בהשגת רווח אישי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע מוטיבציה להשתלב בטיפול אינטנסיבי ומשך הוא שולב בטיפול בהתמכרויות במסגרת צו פיקוח מעצרים בחודש 2/21. גורמי הטיפול התרשמו שיש ביכולתו לערוך התבוננות פנימית מעמיקה והוא ביטא מוטיבציה לשינוי אורח חייו. לאחר סיום הקבוצה בהצלחה הוחלט לשלבו בטיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות, נבנתה עבורו תוכנית טיפול ארוכת

טווח והדיונים בענייני נדחו מעת לעת. מדיווח שהתקבל מגורמי הטיפול עלה כי הוא מגיע באופן רציף לשיחות פרטניות וקבוצתיות ומוסר בדיקות שתן נקיות מסמים, הוא שולב בקבוצת 12 הצעדים, שיתף בפתיחות בקשייו וסיים אותה בהצלחה. לאחר מכן שולב בקבוצה נוספת העוסקת בשליטה בכעסים לצד הגמילה. ההתרשמות הכוללת הייתה משיתוף פעולה חיובי ויעילות הטיפול והדבר בא לידי ביטוי בכך שהנאשם מצליח להימנע מצריכת סמים, שומר על שגרת עבודה ודימויו העצמי משתפר. צוין כי לאור כך פחת הסיכון להישנות עבירות דומות. קצינת המבחן העריכה כי ענישה קונקרטיה בדמות מאסר בפועל או מאסר לריצוי בעבודות שירות עלולה להוביל לרגרסיה בתפקודו ובמצבו הרגשי ולפגוע בהישגים הטיפולים עד כדי עליה ברמת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. לאור כך המליץ שירות המבחן על העמדתו של הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים, במהלכו ימשיך את הטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות וכן צו של"צ בהיקף של 220 שעות לצד מאסר מותנה וקנס.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

3. ב"כ המאשימה עמד על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש את פגיעתן הרבה בבריאות הציבור ושלומו. נטען כי מדובר בעבירות שתוכננו היטב וכללו השקעת משאבים ורכישת ציוד. המאשימה הפנתה לפסיקה וטענה כי מתחם הענישה נע בין 24 חודשי מאסר בפועל ועד 42 חודשי מאסר. ביחס לעונש הראוי לנאשם נטען כי בהתחשב בכך שעברו הפלילי התיישן (והמאשימה טענה שהיא רואה בו כנעדר עבר פלילי) והוא עבר הליך טיפולי מוצלח, יש הצדקה לסטייה לקולה ממתחם הענישה משיקולי שיקום, אך לא עד כדי אימוץ המלצות התסקיר. סיכומו של דבר עתרה המאשימה לעונש מאסר בן תשעה חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, בצירוף צו מבחן, מאסר מותנה וקנס.

4. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה וטען כי חלקו התחתון של מתחם הענישה הוא מאסר לריצוי בעבודות שירות, וביחס לעונש הקונקרטי עתר לאמץ את המלצות התסקיר במלואן. נטען כי מדובר בנאשם ששהה בתנאים מגבילים במשך כ-14 חודשים, מתוכם היה עצור משך כחודש וחצי ולאחר מכן עצור באיזוק אלקטרוני כתשעה חודשים נוספים. הסנגור עתר להביא תקופה זו בחשבון במניין השיקולים לגזירת עונשו של הנאשם וברמה האופרטיבית טען שיש להביא בחשבון שיקולי שיקום המצדיקים הקלה ממשית בעונש וחריגה ממתחם הענישה.

5. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו, תאר כי האירועים שינו את חייו וכיום הוא ממוקד בעבודה ובתשלום חובות שצבר. כן ציין שלא ישוב על מעשיו.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

6. **הערכים המוגנים בבסיס העבירות:** במעשיו פגע הנאשם בביטחון הציבור ושלומו. הסכנות הטמונות בהחזקת סם לצורך גידולו והפצתו ידועות ואין צורך להכביר מילים על הנזקים שעלולים להיגרם לחברה ולפרט ממעשים אלו. פעם אחר פעם נפסק שיש לראות בחומרה רבה את עבירות הסמים אשר הפכו מכת מדינה וכי תוצאותיהן הישירות והעקיפות הוות אסון לשלומה של החברה, לבריאותה ולביטחונה. בענייננו, בשים לב לכמות הסם, מידת הפגיעה בערכים היא גבוהה. יצוין כי הנאשם אף נטל בגניבה חשמל בשווי לא מבוטל ובכך פגע בזכות הקניין של קורבן העבירה.

7. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירות:**

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירות - נסיבות ביצוע העבירה מלמדות בבירור על תכנון מוקדם,** שהתבטאה בצטיידות בכלים מתאימים לצורך גידול השתילים. מדובר בשיטת גידול משוכללת והיא מעידה גם על השקעה מחשבתית וכספית.

ב. **הנזק שנגרם וכן שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות :** כמות הסמים שגידל הנאשם משמעותית ביותר. מדובר ב- 145 שתילים אשר שקלו במועד התפיסה 39.8 ק"ג. כמות סם משמעותית עתידה הייתה אפוא לעשות דרכה אל הרחובות ומנתן זה יש להסיק את הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה (ע"פ 5807/17 **משה דרחי נ' מדינת ישראל** (8.6.2018)).

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות:** כאמור, מדובר בכמות שתילים משמעותית ומוכן אפוא שמטרת גידולם הייתה הפקת רווח כספי, הגם שהדבר לא צוין במפורש בכתב האישום (אך צוין כי החזקת הכלים הייתה שלא לשימוש עצמי בלבד, וכך גם החזקת הסמים, וברי כי הדבר משליך במישרין על מטרת גידול הסמים). כך או כך, נקבע לא אחת שניתן להסיק מסקנות בעניין זה מנסיבות החזקת הסם והכמות (ראו למשל: דנ"פ 10402/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** (29.1.2008); ת"פ 4720/02 **מדינת ישראל נ' עבד אל רחמן תאפל** (16.5.2005); כב' השופט עמית). בעניין זה ראוי לציין עוד את העלויות הכספיות שנדרשות לצורך ביצוע העבירות ובהן שכירת דירה, ארנונה והוצאות אחרות כגון חשמל ומים, המגיעות כדי אלפי שקלים בחודש, אותן שילם הנאשם בתקופה מסוימת כפי שצוין בכתב האישום המתוקן, והן מתיישבות היטב עם ציפיה לרווח משמעותי. אפנה גם בעניין זה לדבריו של הנאשם בפני קצינת המבחן.

8. **מדיניות הענישה:** הענישה המוטלת בעבירות מסוג זה משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בין היתר בכמות הסם (מספר השתילים והמשקל) ובנסיבותיו של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכיוצא ב'). עם זאת נקבע לא אחת כי יש להחמיר עם אלו שמגדלים סמים. ראו למשל ע"פ 4387/20 **מדינת ישראל נ' טל דרור** (8.2.2021):

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשתקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית" (ראו גם רע"פ 3287/21

זארה עתמין נ' מדינת ישראל (15.2.2021); ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (4.6.2020).

9. לענין הענישה הנוהגת בעבירות דומות ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 3287/21 **זארה עתמין נ' מדינת ישראל (15.2.2021)**, בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות גידול סמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית בהיקף של 407 שתילים במשקל 57.4 ק"ג. נקבע כי המתחם נע בין 24 חודשי מאסר בפועל ועד 48 חודשי מאסר, ועל הנאשם נגזרו 20 חודשי מאסר בפועל וקנס; רע"פ 2277/21 **אברהם יוחננוב נ' מדינת ישראל (8.4.2021)**, בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות גידול סמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית במשקל קילוגרם אחד (לא צוינו מספר השתילים) ונידון לשישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים; רע"פ 513/21 **עידן יהושע נ' מדינת ישראל (4.3.2021)**, בו נידון נאשם שגידל 60 שתילים במשקל כולל של 10 ק"ג והחזיק כלים המשמשים להכנת סם מסוכן, לעשרה חודשי מאסר בפועל וזאת למרות הליך שיקומי שעבר; רע"פ 2151/21 **שחף דהן נ' מדינת ישראל (7.4.2021)**, בו נידון נאשם ל-18 חודשי מאסר בגין גידול 100 שתילי קנבוס במשקל כולל של 23 ק"ג. עברו של הנאשם היה נקי אך התסקיר בעניינו היה שלילי; רע"פ 7009/20 **בוריס ישראילוב נ' מדינת ישראל (6.12.2020)**, בו נידון נאשם שגידל 22 ק"ג קנבוס (לא צוינו מספר השתילים) ל-13 חודשי מאסר בפועל, חרף המלצה חיובית של שירות המבחן; עפ"ג 26985-08-19 **ארטיום שטנפר נ' מדינת ישראל (21.11.2019)**, בו הוטל על נאשם שגידל עשרות שתילים במשקל כולל של 113 ק"ג, צו של"צ ומבחן וזאת בשל שיקולי שיקום; עפ"ג 32119-08-21 **אדיר יואב נ' מדינת ישראל (28.10.2021)**, בו נידון נאשם שגידל 68 שתילי קנבוס במשקל 7.56 ק"ג לשישה חודשי עבודות שירות ועונשים נלווים; עפ"ג 54910-04-21 **מדינת ישראל נ' בן עזרי (19.7.2021)**, בו נידון נאשם שגידל 100 שתילי קנבוס במשקל של כ-17 ק"ג לתשעה חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים.

10. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא עניינו נע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

11. חרף חומרת מעשי הנאשם, מסכימה המאשימה שיש לחרוג ממתחם הענישה בשל סיכויי שיקום ולהטיל עליו צו מבחן על מנת שימשיך בהליך הטיפול. המחלוקת בין הצדדים עניינה בשאלת מידת החריגה וליתר דיוק, האם מתחייב עונש מאסר בעבודות שירות כעתירת המאשימה, או שמא ניתן לאמץ את המלצת שירות המבחן להסתפק בצו של"צ תחת עבודות שירות.

12. אקדים ואומר כי עמדת הצדדים ושירות המבחן, לפיה ראוי במקרה זה להעדיף את הפן השיקומי מקובלת עלי. בענין זה נקבע כי לצורך קביעת סיכויי שיקום יש להביא בחשבון את "המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה... מבלי לקבוע

מסמרות, ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) (ע"פ 6637/17 **אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)), פסקאות 23-25 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז; וראו גם רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014)). הנאשם כבן 38 ועברו הפלילי נקי (הערה: המאשימה לא הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם וטענה שהיא רואה בו כנעדר עבר פלילי הגם שלחובתו הרשעות שהתיישנו ולא נמחקו, וכך אנהג אף אני). שירות המבחן התרשם כי הוא מקבל אחריות מלאה למעשיו והוא עבר הליך טיפולי משמעותי. הנאשם שומר על ניקיון מסמים ועם הזמן הוקלו תנאי השחרור והוא השתלב בתעסוקה. לכך יש להוסיף את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות (קרוב לשנתיים) וכי מאז לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. כל אלו מלמדים היטב על סיכויי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה.

13. וכעת לשאלה שבמחלוקת. כאמור, שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת מאסר ולו בעבודות שירות במטרה להימנע מפגיעה בסיכויי שיקומו של הנאשם. בעניין זה צוין כי "ענישה קונקרטית בדרך של מאסר בפועל או לחילופין בעבודות שירות עלול להוביל לרגרסיה בתפקודו ובמצבו הרגשי ולפגוע בהישגים הטיפוליים עד כה ובכך להעלות את רמת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד". כידוע, שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על שיקום נאשמים ועל הערכת הסיכויים לכך וקצין המבחן משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט לעניין זה. אכן, בית המשפט אינו חייב לאמץ את המלצת שירות המבחן, אך ברי כי להמלצתו משקל של ממש בבואו של בית המשפט לגזור את דינו של נאשם (ע"פ 3472/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.9.2012)).

14. נקודת המוצא היא שהעבירות שעבר הנאשם חמורות וכלל ראיות לתגובה עונשית מחמירה. משכך, אף בהינתן סיכויי שיקום, אין לזנוח את יתר שיקולי הענישה ובכלל זה ההלימה (רע"פ 750/21 **מנשירוב נ' מדינת ישראל** (28.10.2021); ע"פ 126/21 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.4.2022)). ואולם, בצד דברים אלו יש להקפיד שהענישה המוטלת לא תפגע בסיכויי השיקום אלא תאפשר לנאשם לקיימה בצד שמירה על ההליך הטיפולי. בעניין אחרון זה ראיתי להעיר כי לאחרונה ציין בית המשפט העליון כי "מסופקני, אם תהליך שיקום שיתמוטט בקלות, בעקבות עונש מאסר לתקופה קצרה, הוא כזה שראוי ליתן לו משקל ממשי בקביעת העונש" (ע"פ 2421/21 **ברמי נ' מדינת ישראל** (7.7.2022)). קל וחומר עונש בעבודות שירות. ניתן אפוא לראות כי קביעת העונש, בצד סיכויי שיקום, היא עניין מורכב הנגזר מנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה.

15. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים בעניין סברתי כי ניתן להקל על הנאשם ולהימנע מהטלת עונש מאסר בעבודות שירות ולהסתפק תחת זאת בצו של"צ כהמלצת שירות המבחן. כפי שצוין לעיל, מדובר בנאשם שהחל לאחרונה לעבוד לאחר תקופה ארוכה בה שהה בתנאים מגבילים. ראוי לעודדו להמשיך בדרך זו, אשר תסייע לשיקומו. לכך יש להוסיף כי הנאשם היה עצור במעצר ממש כחודש וחצי ובהמשך שהה תשעה חודשים במעצר באיזוק אלקטרוני. מדובר בהגבלות קשות וארוכות אשר יש להביא בחשבון לצורך קביעת העונש הכולל. בהביאי בחשבון את מכלול השיקולים בנושא, היינו ההכבדה שתגרם לנאשם באם יאלץ לבצע עונש בעבודות שירות והאפשרות שיפלט בשל כך משוק העבודה, בצד מידת שיקומו, העבר הנקי, תקופת המעצר וההגבלות, סברתי כי ניתן לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה ולהימנע מהטלת עונש מאסר בעבודות שירות (ראו בהשוואה: עפ"ג 26985-08-19 **ארטיום שטנפר נ' מדינת ישראל** (21.11.2019)). אציין כי צו השל"צ המוצע ארוך יחסית וכך גם תקופת המבחן.

16. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים. **הוסבר לנאשם שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.**

ב. אני מחייב את הנאשם לבצע 220 שעות של"צ בהתאם לתוכנית שיגבש שירות המבחן ויגישה לאישור בתוך 30 יום. **הוסבר לנאשם שעליו לקיים את הצו לשביעות רצון שירות המבחן וכי הפרת הצו עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.**

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ד. קנס בסך 6,000 ₪. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים מיום 1.9.22 ובכל 1- לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים או יותר במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיד. את הסכום יש לשלם ישירות למרכז לגביית אגרות וקנסות באחת הדרכים הבאות:

• **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

• **מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000**

• **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ה. משלא התבקש פיצוי, לא אורה כך.

ו. אני מורה על חילוט הכלים כמפורט בכתב האישום.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן שיגיש תוכנית של"צ כאמור לעיל.

ניתן היום, י"ט תמוז תשפ"ב, 18 יולי 2022, במעמד הצדדים.